

KEMAN EĞİTİMİNDE PERFORMANSIN ÖLÇÜLMESİ*

Yrd.Doç.Dr. Esra DALKIRAN

Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi
Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü
edalkiran@mehmetakif.edu.tr

ÖZET

Araştırma, Müzik Eğitimi Anabilim Dallarında (MEABD), keman eğitimi yarıyıl sonu sınavlarında yapılan ölçmede mevcut durumu saptamak ve eğitim-öğretimi olumlu yönde etkileyecek geçerliği, güvenilirliği ve kullanılabilirliği yüksek olan yeterince sistematik, yeni bir ölçme aracı örneği geliştirmek amacıyla yapılmıştır. Araştırma, her öğrencinin sınav performans ölçümünün daha nesnel ve sağlıklı bir biçimde yapılmasına katkı sağlayacak yeni bir ölçme aracı örneği geliştirilmesi bakımından önemlidir. Araştırmanın yürütülmesinde *genel tarama modeli* kullanılmıştır. Araştırma, MEABD'lerinde keman eğitimi yarıyıl sonu sınavlarında yapılan ölçmede mevcut durumu saptaması, yapılan sınavlarda geçerliği, güvenilirliği ve kullanılabilirliği yüksek olan bir ölçme aracının geliştirilerek kullanılmasının sağlanmasını amaçlaması sebebiyle *betimsel niteliktedir*.

Anahtar Kelimeler: Keman Eğitimi, Performans Ölçümü, Performans Ölçme Aracı

MEASUREMENT OF PERFORMANCE IN VIOLIN EDUCATION

ABSTRACT

The aim of this study is to create and test the applicability of a performance measurement tool to be used in the half-year violin examinations, based on the opinions and measurement methods applied by the violin lecturers. The study is carried out in order to determine the existing status in the half-year examinations and to develop a measurement tool sample that is systematic and has high validity, reliability and functionality which would influence the education-training positively in the Departments of Musical Education (DME). The study is important in terms of developing a measurement tool which will contribute to the more objective and sound measurement of the examination performance of each student. *General scanning model* is employed in the study. The study has a *descriptive quality* in that it determines the existing status in the measurements carried out in the half-year examinations in DMEs and that it aims using a developed, highly valid, reliable and functional measurement tool in examinations.

Keywords: Violin Education, Performance Measurement, Performance, Measurement Tool

*Bu makale, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsünde kabul edilen, “Keman Eğitiminde Performansın Ölçülmesi” adlı doktora tezinde geliştirilen “Ölçme Aracı”nın tanıtılması amacıyla yazılmıştır. Bu nedenle yöntem, bulgular ve istatistiksel veriler tezden alınmıştır.

GİRİŞ

Performans, belli alanlar eğitiminde büyük önem taşımaktadır. Sanat eğitimi, beden eğitimi, teknik eğitim, ev ekonomisi eğitimi, performansın büyük önem taşıdığı alanlar arasında sayılabilir. Müzik eğitimi de performansın önemli olduğu sanat eğitimi alanlarından birisidir. Müzik eğitiminde performans, temelde müzik yapmayı vurgular (Uçan, 2005). Çalgı çalma, şarkı söyleme, beste yapma gibi davranışlar müzik yapmayı vurgulayan performans örnekleri olarak gösterilebilir.

Eğitimin diğer boyutlarında olduğu gibi performans eğitimi boyutunda da öğrencilere kazandırılmak istenen davranışların kazandırılıp kazandırılmadığını ya da yapılmak istenen davranış değişikliklerinin oluşup oluşmadığını anlamak için öğrenciler ölçme-değerlendirmeye tabi tutulur. Eğitimin önemli bir boyutu olan ölçme ve değerlendirme, öğrencinin gelişimine büyük katkı sağlar.

“Eğitimde, eğitim programının sağlam olup olmadığını anlama, öğretimde başvurulan metotların etkililik derecesini saptama, öğrencileri başarılı olabilecekleri alanlara yönlendirme, öğrenme güçlüklerini teşhis etme, öğrenci başarısını saptama, ölçme ve değerlendirme ögesinin iyi işleyip işlemediğini görme gibi amaçlarla yapılan değerlendirmelerin hepsi ölçme sonuçlarına dayanır” (Baykul, 2000).

Ölçme ve değerlendirme yöntemleri öğretmene; (1) öğrencilerin başlangıç davranışları hakkında bilgi sağlamada, (2) her öğrenci için gerçeğe uygun amaçlar belirlemede, (3) başarı getiren amaçların başarı derecesini belirleyerek değerlendirmede ve (4) eğitimsel teknikleri belirlemede, değerlendirmede ve ayırt etmede yardımcı olur. Ölçme ve değerlendirme öğretmenin amaçlarını öğrenciye bildirme, eğitim-öğretim etkinliğinde öğrenci istekliliğini artırma, doğru öğrenci alışkanlıklarını cesaretlendirme ve öğrencinin güçlü ve zayıf yönlerini belirleyerek etkin geribildirimler sağlama konusunda önemli işlevlere sahiptir (Mehrens & Lehmann, 1991).

Devinişsel davranışların ölçülmesinde, bilişsel davranışlarda olduğu gibi öncelikle hedeflerin davranışlarının çıkarılması, daha sonra bu davranışlara uygun araçlar kullanılarak davranışların gözlemlenmesi ve nicelendirilmesi gerekir. Devinişsel hedeflerin ölçülmesinde şu basamaklar izlenir. -İşi ve beceriyi oluşturan davranışlar analiz edilir, bunlar arasında ölçülecek kritik davranışlar saptanır, -Kritik davranışların gözlenip puanlanmasını kolaylaştıracak bir araç hazırlanır, -Saptanan kritik

davranışların icra edilebileceği gözlem ve sınav durumları oluşturulur, -Davranış icra edilirken gözlenip puanlanır (Tekindal, 2002).

Performans ölçme araçları, sınavın hedef (ölçüt) davranışları ne ölçüde ortaya koyduğunu, başka bir deyişle, sınavın, öğrenci davranışlarında hangi alanlara müdahale etmek istediğini yaklaşık olarak tespit etmeyi amaçlamaktadır. “Performans ölçme araçları, öğretmenin ölçme hedeflerini ortaya koyarak öğretim yöntemine katkıda bulunmakta ve dolayısıyla eğitime olumlu katkı sağlamaktadır” (Popham, 1998).

Çağlar’a göre (1983) “ölçme amacı ile kullanılan iyi bir ölçme aracı altı özelliğe sahip olmalıdır”. 1-Geçerlik: Bir testin geçerliği, ölçmek istenilen alanın, konunun bütün özelliğini ölçebilecek şekilde olmasıdır. 2-Güvenirlilik: Bir testin ölçtüğü alan ya da konuyu, her zaman aynı hassasiyetle ölçmesidir. 3-Nesnellik: Bir testin nerede, ne zaman ve kim tarafından kullanıldığına bakılmaksızın sonuçların değişmemesi durumudur. 4-Kullanışlılık: Testin kolayca uygulanabilmesidir. 5-Örnekleyicilik: Testin uygulandığı alanın tümünü kapsayacak bir örnekleme sahip olması durumudur. 6-Ayırtedicilik: Testin uygulandığı grubu en iyi, iyi, orta ve zayıf kategorilerinde ayırt edici niteliğe sahip olmasıdır (Aktaran: Tufan, 1997).

Müziksel performansın sistematik olarak ölçülmesi birçok nedenden ötürü gerekli ve istenilen bir durumdur. En önemli neden öğrencinin gelişimini takip edebilmektir. Öğrencilerin müziksel gelişimi sık sık belirlenmelidir ki, böylece en uygun materyal, içerik ve zorluk seviyesi tespit edilebilsin. Müziksel performansa dayalı öğretimin ve bu öğretim sürecinin sınanmasının nesnel bir temele dayandırılması gerekmektedir (Schleuter, 1996).

Müzik eğitiminde olduğu gibi, özellikle bireysel olarak yapılan ve devinişsel davranışların ölçüldüğü sınavlarda ölçülmek istenen davranışların tespit edilmemesi, bu davranışların ağırlıklı puanlarının belirlenmemesi kısaca yazılı bir ölçme aracı oluşturulmaması ölçme sonuçlarının nesnellikten uzak olmasına sebep olmaktadır. Hatta sınavı uygulayanların ölçüt davranışlar konusunda farklı görüşlere sahip olmaları tartışmalara yol açarak öğrencilerin sınavlarını ve sınav sonuçlarını olumsuz yönde etkilemektedir. Ayrıca ölçme aracının kullanılmadığı durumlarda, zaman zaman ön yargı ile hareket etme, duyguların önüne geçememe gibi nedenlerle fazla yüksek veya olması gerektiğinden çok düşük notlar verilerek sınavın güvenirliliğinin tehlikeye düşürülmesi de söz konusudur. Yazılı bir ölçme aracı kullanılmaması, performansı

hakkında geri bildirim almak isteyen öğrencinin bu konuda eksik bilgilendirilerek, gelişimi ile ilgili sağlıklı bilgi edinmemesine sebep olacaktır. Ayrıca uzun vadede düşünüldüğünde öğretim sürecinin de gelişen- gelişemeyen, işleyen- işlemeyen yanları tespit edilemeyecektir.

Uzman kişilerin görüşleri ve yapılan ön araştırmalar sonucunda, müzik eğitimi alanında önceki senelerde ölçme araçları ile ilgili farklı çalışmalar yapılmasına rağmen günümüzde yazılı ölçme araçlarının kullanılmadığı tespit edilmiştir. Fakat bu alanda yapılan son çalışmalar göstermektedir ki, müzik eğitiminin her geçen gün geliştiği ve ölçmenin de eğitimin önemli bir boyutunu oluşturduğu bu süreçte daha güvenilir bir ölçme için, geçerliği ve güvenilirliği yüksek, kullanışlı ve sistematik ölçme araçları kullanılması gerekliliği ortaya çıkmış bulunmaktadır. Bu noktalardan hareketle keman öğretim elemanlarının görüşlerinden ve uyguladıkları ölçme yöntemlerinden hareketle yarıyıl sonu keman sınavlarında kullanılmak üzere bir performans ölçme aracı oluşturulması ve bu aracın kullanılabilirliğinin test edilmesi hususu bu çalışmanın ana konusunu oluşturmaktadır.

YÖNTEM

Bu araştırmanın yürütülmesinde *genel tarama modeli* kullanılmıştır. Araştırmanın temellendirilmesi ve hedeflenen amaçlara ulaşılabilmesi için *belgesel tarama* yapılarak konuyla ilgili kaynaklar saptanıp toplanmış, ilgili ders programları incelenip çözümlenerek veri toplama araçlarının kavramsal yapısı ve ana çerçevesi belirlenmiştir. Araştırma, Müzik Eğitimi Anabilim Dallarında keman eğitimi yarıyıl sonu sınavlarında yapılan ölçmede mevcut durumu saptaması, yapılan sınavlarda geçerliği, güvenilirliği ve kullanılabilirliği yüksek olan bir ölçme aracının geliştirilerek kullanılmasının sağlanmasını amaçlaması sebebiyle *betimsel niteliktedir*.

Araştırmada; Keman öğretim elemanlarının kullandıkları mevcut ölçme yöntemlerini saptamak amacıyla bir anket ve görüşme formu oluşturularak keman öğretim elemanlarına uygulanmıştır. Keman öğretim elemanlarının görüşleri alınarak, ilgili kaynaklar taranarak ve keman öğretim programları çözümlenerek yeni bir performans ölçme aracı oluşturulmuş, öğretim elemanlarından bu aracı final sınavlarında uygulamaları istenmiştir. Keman öğretim elemanlarının uyguladıkları yeni performans ölçme aracı ile ilgili görüşlerini almak amacıyla bir

görüş anketi hazırlanarak öğretim elemanlarına uygulanmıştır. Keman öğretim elemanlarının görüşleri doğrultusunda ölçme aracına son şekli verilmiştir.

Araştırmanın yapıldığı tarihte sayısı 22'ye ulaşan MEABD'li üniversiteden 4 tanesi bu alanda henüz dört yıllık eğitim öğretim geçmişine sahip olmadığı için 3 tanesi de en az iki keman öğretim elemanına sahip olmadığı için araştırmanın evreni dışında bırakılmıştır. Araştırmanın evrenini 15 üniversitenin Eğitim Fakültelerine bağlı Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümlerinin MEABD'lerinde görev yapan 54 keman eğitimcisi ile bu dersi alan 737 keman öğrencisi oluşturmaktadır.

Araştırmanın örneklemini ise; 2003–2004 ve 2004–2005 eğitim öğretim yıllarında evrende yer alan üniversitelerin Eğitim Fakültelerine bağlı Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümlerinin MEABD'leri arasından tesadüfi örnekleme yolu ile seçilen Gazi, Abant İzzet Baysal, Pamukkale, Selçuk, Süleyman Demirel ve İnönü Üniversitelerinin Eğitim Fakültelerine bağlı Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümlerinin MEABD'lerde keman eğitimi dersini yürüten 23 öğretim elemanı ile bu dersi alan 330 keman öğrencisi oluşturmaktadır.

Anket ve görüşme ile, MEABD öğretim elemanlarının keman eğitiminde performans ölçümünde herhangi bir ölçme aracı kullanıp kullanmadıkları, sınavlarda ölçme işlemini nasıl yaptıkları, ölçme sırasında hangi davranışlara ne derecede önem verdikleri belirlenerek mevcut ölçme durumuyla ilgili genel bir değerlendirme yapmak amaçlanmıştır. Ayrıca durum tespiti ötesinde elde edilen verilerin, oluşturulacak ölçme aracı için dolaylı olarak kullanılması hedeflenmiştir.

Performans ölçme aracının hazırlanması aşamasında, örneklem grubundan alınan keman öğretim programları çözümlenerek hedefler ve kazandırılacak ölçüt beceriler (davranışlar) belirlenmiş ve bunların içinden yarıyıl sonu sınavlarında, performans ölçümünde kullanıldığı tespit edilen 16 ölçüt beceri ölçme aracında kullanılmıştır.

Ölçme aracı Program Boyutu, Sınav Performans Boyutu ve Yarıyıl İçi Durum Boyutu olmak üzere 3 ana boyuttan; programın gereklerine uygunluk, doğru ve temiz ses üretimi, keman çalmaya hazır bulunma, sağ ve sol el tekniği, metrik ve ritmik doğruluk, artikülasyon, bütünlük, ton kalitesi, hız ve gürlük, vibrato, dönem içi performans olmak üzere 11 alt boyuttan oluşturulmuştur.

Ölçme aracında yer alan boyut, alt boyut ve katsayılar, uygulanan anket ve yapılandırılmış görüşme verilerinin işlenmesi sonucunda şekillenmiştir. Aracın derecelendirme bölümü için “1-çok düşük, 2-ortanın altında, 3-Orta, 4-ortanın üstünde, 5-çok iyi” seçeneklerinden oluşan Beşli Likert ölçeği kullanılmıştır.

Ölçme aracında, puanlayıcılar arası tutarlılığın belirlenmesi amacı ile “**Kappa Testi**”, Test puanları bakımından alt ve üst grupta yer alan öğrencilerin her bir hedef beceri tarafından ayırt edilip edilemediğinin tespiti amacı ile “**t testi**”, kullanılmıştır. Ölçme aracı kullanılarak verilen notlar ile ölçme aracı kullanılmadan verilen notların karşılaştırılmasında ve ön uygulama-son uygulama arasındaki tutarlılığın karşılaştırılmasında “**pearson momentler çarpımı korelasyon tekniği**”, ölçme aracının yapı geçerliliğini belirlemek amacıyla “**temel bileşenler analizi**”, ölçme aracının güvenilirliğini tespit etmek amacıyla “**Cronbach Alfa**” güvenilirlik testi uygulanmıştır. İstatistiksel çözümler için SPSS 12.0 (The Statistical Packet for The Social Sciences) paket programı içerisindeki çeşitli çözümlene tekniklerinden yararlanılmıştır. İstatistiksel anlamlılık düzeyi olarak 0,05 seçilmiştir. Verilerin çözümlenmesinde karşılaştırılan gruptaki kişi sayıları parametrik testlerin gerektirdiği sayıda olmadığı için nonparametrik testler kullanılmıştır.

Ölçme aracının geçerlilik ve güvenilirliğinin belirlenerek oluşturulmasında ölçme değerlendirme uzmanı, istatistik uzmanı ve konu uzmanlarının görüşlerinden yararlanılmıştır. Ölçme aracının yapı geçerliliğini belirlemek amacıyla temel bileşenler analizi uygulanmış ve analiz sonucunda ölçme aracının tek bir temel yapıyı ölçtüğü tespit edilmiştir. Temel bileşenler analizi sonuçlarına dayanarak ölçme aracı ile amaçlanan keman performansının ölçülmesi temel boyutunun ölçülebildiği saptanmıştır. Ölçme aracının, keman performansının ölçülmesine ilişkin varyansın %70,54’ünü açıkladığı görülmüştür. Başka bir deyişle ölçme aracının her bir maddesi, içeriğin genel amacı olan keman performansını ölçme amacına yüksek oranda hizmet etmektedir. Ölçme aracının Cronbach Alfa güvenilirlik katsayısı .87 olarak belirlenmiştir.

Ölçme aracının kullanımına ilişkin geri bildirimlerin alınması amacıyla “görüş anketi” oluşturulmuş ve ölçme aracının uygulandığı 2004–2005 öğretim yılı II. Dönem yarıyıl sonu sınavlarında, aracı uygulayan öğretim elemanlarına uygulanmıştır.

BULGULAR ve YORUM

Ölçme Aracının Güvenilirliğine İlişkin Bulgular

Ölçme aracının güvenilirliğinin belirlenmesi amacıyla Cronbach alfa iç tutarlılık katsayısı ve test tekrar test kararlılık katsayısı belirlenmiştir. Aşağıda her bir katsayı için bulgular bildirilmiştir.

Ölçme aracının iç tutarlılığının belirlenmesi

Ölçme aracının Cronbach alfa güvenilirlik katsayısı ölçme aracını kullanarak öğrencileri değerlendiren 11 keman öğretim elemanının her bir maddeye ilişkin olarak kaydettikleri işaretlemelerin ortalamaları alınarak hesaplanmıştır. 11 öğretim elemanının kaydettikleri işaretlemelerin ortalamalarının alınıp alınamayacağını test etmek amacıyla bu öğretim elemanlarının ölçekle yaptıkları puanlamaların tutarlılıkları, puanlayıcılar arası tutarlılığı bildiren kappa katsayısı ile incelenmiştir. Bu amaçla, puanlayıcı öğretim elemanları tesadüfi yöntemle eşleştirilmiş, karşılaştırılan puanlayıcıların Kappa katsayıları ortalaması .75 bulunmuştur. Bu sonuç, kabul edilebilir en düşük tutarlılık değeri olan kappa katsayısından (.60) yüksek olduğundan uygun tutarlılık değerleri sınırı içinde olduğu söylenebilir. Buna dayanarak yukarıda belirtilen ortalama alma işlemine devam edilmiştir. 16 maddenin 52 öğrenciye uygulanmasından elde edilmiş ve ortalama madde puanlarına dayanan Cronbach alfa güvenilirlik katsayısı .87 olarak belirlenmiştir.

Bu değer, ölçme aracındaki maddelerin birbiriyle oldukça yüksek tutarlılıkla ölçme yaptığını göstermektedir. Performans değerlendirmeye dayalı ölçmeler için yaygın olarak kabul edilen güvenilirlik katsayısı alt sınırının .70 olduğu göz önünde bulundurulacak olursa, elde edilen bu iç tutarlılık katsayısı, ölçme aracının yüksek düzeyde güvenilirliğe sahip olduğunun bir göstergesi olarak kabul edilebileceğini göstermektedir.

Ölçeklerin tek bir güvenilirlik yöntemine dayalı olarak güvenilir kabul edilemeyeceği bilindiğinden (Tekin, 2001), ölçme aracının güvenilirliği kararlık anlamında yeniden ele alınmış ve test- tekrar test uygulaması yapılmıştır. Uygulama Gazi Üniversitesine devam eden farklı sınıflardan 52 öğrenciye bir dönem arayla iki kez uygulamıştır. Bu iki uygulamada 7 öğretim elemanından elde edilen puanların ortalamalarına dayanan puanlar arasındaki pearson momentler çarpımı korelasyon katsayısı hesaplanmış ve bulgular tablo 1.'de gösterilmiştir.

Tablo 1 “Ölçme Araçlı Ölçme Sonuçlarının” Ön Uygulama-Son Uygulama Sonuçları Arasındaki Tutarlılık Gösterir İstatistik Tablosu

Ölçme Araçlı Ölçme	n	\bar{x}	Ss	Korelasyon	p
Ön Uygulama	52	82,58	15,18	0,840	0,001*
Son Uygulama	52	79,53	16,43		

*p<0,05

Tablo 1’de görüldüğü gibi Gazi Üniversitesinde ölçme aracı kullanılarak yapılan ölçme sonuçlarına bakıldığında *ön uygulama-son uygulama sonuçları* arasında anlamlı bir ilişki olduğu belirlenmiştir (.84). Bu katsayı ölçme aracından elde edilen puanların oldukça yüksek bir kararlılığa sahip olduğunu göstermektedir.

Öğretim elemanlarının geleneksel yöntemle puanlamalarının kararlılığı da yine aynı yöntemle incelenmiş, elde edilen bulgular tablo 2’de gösterilmiştir.

Tablo 2. “Uygulanagelen (Geleneksel) Ölçme Sonuçlarının” Ön Uygulama-Son Uygulama Sonuçları Arasındaki Tutarlılık

Uygulanagelen (Geleneksel) Ölçme	n	\bar{x}	ss	korelasyon	p
Ön Uygulama	52	85,19	15,65	0,779	0,001*
Son Uygulama	52	80,00	18,34		

*p<0,05

Tablo 2.’de görüldüğü gibi uygulanagelen (geleneksel) yönteme dayalı olarak yapılan ölçme sonuçlarına bakıldığında *ön uygulama-son uygulama sonuçları* arasında anlamlı bir ilişki olduğu belirlenmiştir. Uygulanagelen (Geleneksel) yönteme dayalı olarak yapılan ölçmede puanlama kararlılık katsayısının .78 olduğu görülmüştür.

Tablo 1 ve 2.’de yer alan bulgular, öğretim elemanlarının yaptıkları ölçmedeki tutarlılıkları için önemli bir kanıt oluşturmakla birlikte, geliştirilen ölçme aracının daha kararlı puanlara sahip olduğunu göstermektedir.

Güvenilirlik için elde edilmiş yukarıdaki iki kanıt, oluşturulup uygulanan ölçme aracının tutarlı ve kararlı ölçme yaptığını, dolayısıyla güvenilir olduğunu göstermektedir.

Ölçme aracının geçerliliğine ilişkin bulgular

Ölçme aracının geçerliliğine ilişkin olarak kapsam geçerliliği, yapı geçerliliği, hedef dayanaklı geçerlilik ve her bir maddenin geçerliliğini incelemek amacıyla alt- üst

grup madde ayırt ediciliği belirleme çalışmaları yapılmıştır. Yapı geçerliliği için temel bileşenler analizi uygulanmıştır. Aşağıda geçerlilik için elde edilen kanıtlar bildirilmiştir.

Kapsam Geçerliliği

Ölçme aracının kapsam geçerliliğini belirlemek amacıyla keman eğitimi, ölçme değerlendirme ve istatistik alanlarında uzman eğitimcilerle görüşülmüştür. Bu görüşmeler sırasında eğitimcilerin, ölçme aracının; içerik, ifade- anlatım, puanlama yönleri ile ilgili görüşleri alınarak, önerileri doğrultusunda gerekli olduğu düşünülen düzeltmeler yapılmıştır. Keman eğitimcileri, ölçme aracının kapsam bakımından, keman performansının ölçülmesi amacıyla yönelik ölçme yaptığı görüşünü bildirmişlerdir.

Yapı Geçerliliği

Ölçme aracının yapı geçerliliğini belirlemek amacıyla temel bileşenler analizi uygulanmıştır. Tablo 3’de ölçme aracı maddeleri ve bu maddelerin faktör yükleri verilmektedir.

Tablo 3. Ölçme Aracının Yapı Geçerliliği Sonuçlarını Gösterir İstatistik Tablosu

Ölçüt Beceriler		Bileşen 1
1	<i>Devam ettiği sınıfın programında yer alan gerekleri yerine getirme, etüt ve eseri düzeyine uygun seslendirme</i>	,986
2	<i>Etüt ve eserde yer alan sesleri doğru frekansta seslendirme</i>	,980
3	<i>Etüt ve eserde geçen pozisyon geçişlerini doğru gerçekleştirip bu pozisyonlarda temiz ses elde etme</i>	,978
4	<i>Pozisyon geçişinde ve yeni pozisyonda, tonda kalarak çalma</i>	,978
5	<i>Doğru bir duruş; kemani ve yayı doğru tutuş</i>	,978
6	<i>Simetrik yay kullanımı</i>	,970
7	<i>Etüt ve eserde geçen yay tekniklerini doğru ve etkili bir biçimde uygulama (Detache, Legato, Martele, Staccato, Spiccato)</i>	,968
8	<i>Etüt ve eseri metrik ve ritmik yapısına uygun seslendirme</i>	,957
9	<i>Etüt ve eseri doğru bir artikülasyonla seslendirme</i>	,953
10	<i>Etüt ve eseri bir bütünlük içinde seslendirme</i>	,951
11	<i>Etüt ve eseri güzel ve etkili bir ton ile seslendirme</i>	,753
12	<i>Etüt ve eserdeki müzikal çizgiyi yakalama ve doğru bir cümleme, eseri ait olduğu dönemin stil özelliklerine uygun seslendirme</i>	,643
13	<i>Etüt ve eseri gerçek hızına yakın bir hızda seslendirme</i>	,629
14	<i>Etüt ve eserde yer alan nüansları etkili bir biçimde uygulama</i>	,493
15	<i>Vibratoyu doğru ve etkili bir biçimde gerçekleştirme</i>	,369
16	<i>Öğrencinin dönem boyunca keman dersine göstermiş olduğu ilgi, titizlik ve verilen ödevlerin zamanında çalışılarak seslendirilmesi.</i>	,348
Açıkladığı Varyansın Yüzdesi		70.54
Cronbach Alfa Katsayısı		.87

Tablo 3 incelendiğinde, ölçme aracının tek bir temel yapıyı ölçtüğü görülmüştür. Bu yapı, ölçme aracının geliştirilme amacı olan keman performansının ölçülmesidir. Ölçme aracının, keman performansının ölçülmesine ilişkin varyansın %70,54'ünü açıkladığı görülmüştür. Her bir maddenin ölçme aracının temel amacına yönelme güçlerini ya da başka bir ifade ile ölçme aracının genel amacına hizmet etme derecesini bildiren bileşen yükleri incelendiğinde bu değerlerin .98 ile .34 arasında değiştiği görülmüştür. Bu değerlerin -1,00 ile +1,00 arasında değiştiği ve (tüm maddelerin pozitif yönde ölçme yaptığı koşulda) kabul edilebilir faktör yükü alt sınırının 0,30 olduğu göz önünde bulundurulduğunda tüm faktör yüklerinin belirtilen sınırın oldukça üstünde olduğu görülmüştür. Bu durum tüm maddelerin ölçme aracının genel amacı olan keman performansının ölçülmesi amacına yönelik ölçme yaptığını göstermektedir.

Hedef Dayanaklı Geçerlilik

Ölçme aracına başka bir geçerlilik kanıtı bulmak amacıyla geleneksel puanlama yöntemi ile olan ilişkisi incelenmiş elde edilen bulgular aşağıda sunulmuştur. Uygulanagelen (geleneksel) puanlama yöntemi ile elde edilen puanlarla ölçme aracına dayalı olarak elde edilen puanlar arasındaki ilişki pearson momentler çarpımı korelasyon katsayısı ile incelenmiş ve aşağıdaki tablo 4'de bildirilen sonuçlar elde edilmiştir.

Tablo 4 Ölçme Aracı Kullanılarak Verilen Notlar İle Ölçme Aracı Kullanılmadan Verilen Notlar Arasındaki Korelasyon Tablosu

Ölçme Yöntemi	n	\bar{x}	ss	Korelasyon	p
Uygulanagelen (Geleneksel) Ölçme	52	84,33	18,12	0,974	0,008*
Ölçme Araçlı Ölçme	52	81,91	16,71		

*p<0,05

Tablo 4'de görüldüğü gibi iki puanlama yöntemi arasında anlamlı bir ilişki olduğu (.97) belirlenmiştir. Bu sonucun, ölçme aracının güvenilirliği için önemli bir kanıt oluşturduğu söylenebilir ve bu durum ölçme aracının var olan bir yöntemle olan benzerliğini göstermesi açısından önemli bir kanıt olarak görülebilir.

Madde Geçerliliklerinin İncelenmesi

Her bir maddenin keman performansı bakımından üst grupta olduğu bilinen öğrencilerle alt grupta olduğu bilinen öğrencileri istatistiksel olarak ayırt edemediğinin belirlenmesi o maddenin ölçme aracının amacına uygun ölçme yapıp yapmadığının göstergesi olarak düşünülebilir. Bir başka ifadeyle bu durumun ortaya çıkarılması madde geçerliliklerinin ortaya çıkarılmasıdır. Bu amaçla 52 öğrenci test puanları bakımından % 27'lik alt ve üst gruba ayrılmıştır. Bu iki grup öğrencinin madde puanları bakımından birbirlerinden ayırt edilip edilemediğini belirlemek amacıyla tüm maddeler, bağımsız gruplar t testi tekniği uygulanarak karşılaştırılmıştır. Yapılan analizlere ilişkin bulgular aşağıda Tablo 5'de gösterilmiştir.

Tablo 5. Performans Ölçme Aracına Göre Belirlenen % 27'lik Alt ve Üst Grupların Her Bir Hedef Beceri Tarafından Ayırt Edilmesi İçin "t Testi" Tablosu

Hedef Beceri	Grup	n	\bar{x}	ss	t	sd	p
1	Üst	14	9,98	0,07	11,33	26	0,000*
	Alt	14	6,82	1,04			
2	Üst	14	9,90	0,14	12,81	26	0,000*
	Alt	14	5,79	1,19			
3	Üst	14	11,34	4,94	4,01	26	0,001*
	Alt	14	5,20	2,88			
4	Üst	14	4,92	0,09	10,32	26	0,000*
	Alt	14	3,06	0,67			
5	Üst	14	4,92	0,08	13,57	26	0,000*
	Alt	14	2,92	0,54			
6	Üst	14	5,62	1,81	2,88	26	0,008*
	Alt	14	3,89	1,33			
7	Üst	14	6,66	2,50	2,04	26	0,53
	Alt	14	4,97	1,83			
8	Üst	14	4,89	0,14	11,42	26	0,000*
	Alt	14	3,07	0,58			
9	Üst	14	4,91	0,10	12,07	26	0,000*
	Alt	14	2,94	0,60			
10	Üst	14	9,94	0,11	14,52	26	0,000*
	Alt	14	5,62	1,11			
11	Üst	14	3,01	1,08	2,84	26	0,009*
	Alt	14	1,91	0,97			
12	Üst	14	2,96	0,99	2,90	26	0,008*
	Alt	14	1,90	0,94			
13	Üst	14	2,45	0,06	11,12	26	0,000*
	Alt	14	1,48	0,36			
14	Üst	14	2,39	0,14	13,18	26	0,000*
	Alt	14	1,22	0,30			
15	Üst	14	4,91	0,16	12,93	26	0,000*
	Alt	14	2,46	0,69			
16	Üst	14	10	0,00	7,23	26	0,000*
	Alt	14	5,86	2,14			

*p<0.05

Tablo 5’de görüldüğü gibi yapılan analiz sonucunda 7. madde dışında tüm maddelerin alt ve üst grubu yeterli derecede ayırt ettiği bulunmuştur. 7. madde alt ve üst grubu yeterli derecede ayırt etmemesine rağmen, maddenin göreceli önemi ve temel bileşen analizi sonucunda aldığı yüksek yük nedeniyle ölçme aracında kalmasına karar verilmiştir.

Bu maddenin alt ve üst grubu yeterince ayırt edememesinin, öğretim elemanlarının yay tekniklerinin uygulanmasındaki doğru davranışlar konusunda farklı görüşlere sahip olmasından kaynaklandığı söylenebilir.

Yukarıdaki kanıtlar göz önünde bulundurulduğunda ölçme aracının oldukça yüksek geçerliliğe sahip bir şekilde ölçme yaptığı görülmektedir.

Ölçme Aracının Uygulanabilirliği

Oluşturulan ölçme aracının geniş gruplarda uygulanabilirliğini, yaygın olarak kullanılabilirliğini ve taşrada işlevini yerine getirip getirmediğini belirlemek amacıyla, geliştirilen ölçme aracı ile Türkiye çapında belirlenen geniş bir örneklem üzerinde veri toplama çalışması yapılmıştır. Bu çerçevede uygulanagelen (geleneksel) yönteme dayanan puanlamalar ile yeni geliştirilen ölçme aracına dayanan puanlamalar arasındaki ilişki incelenmiş ve elde edilen bulgular tablo 6’da bildirilmiştir.

Tablo 6. Örneklem Grubunun “Uygulanagelen (Geleneksel) Ölçme” Sonuçları İle “Ölçme Aracı Ölçme” Sonuçları Arasındaki Tutarlılığı Gösterir İstatistik Tablosu

Ölçme Yöntemi	n	\bar{x}	ss	Korelasyon	p
Uygulanagelen (Geleneksel) Ölçme	330	69,68	18,31	0,872	0,001*
Ölçme Aracı Ölçme	330	67,10	16,75		

*p<0,05

Tablo 6’da görüldüğü gibi örneklem grubundan elde edilen sonuçlara bakıldığında uygulanagelen ölçme sonuçları ile ölçme aracı kullanılarak yapılan ölçme sonuçları arasında anlamlı bir ilişki olduğu belirlenmiştir (.87). Bu sonuca dayanarak ölçme aracının uygulanagelen yönteme alternatif olarak kullanılabilmesi söylenebilir.

SONUÇ ve ÖNERİLER

Keman Öğretim Elemanlarının Görüşlerinden Hareketle Oluşturulan Ölçme Aracına İlişkin Sonuçlar

Oluşturulan ölçme aracı program boyutu, sınav performans boyutu (teknik boyut ve müzikal boyut olmak üzere iki bölüme ayrılmıştır) ve dönem içi performans boyutu olmak üzere üç ana boyuttan oluşmakta, on bir alt boyutu ölçmek amacıyla belirlenen on altı hedef beceriyi kapsamaktadır.

Oluşturulan Ölçme Aracının, Uygulama Verileri Işığında, Ortaya Çıkan Teknik Niteliklerine İlişkin Sonuçlar

Elde edilen bulgular ışığında, keman performansını yüksek güvenilirlik düzeyinde, tutarlı ve kararlı ölçebilen bir ölçme aracı geliştirilmiştir.

Ölçme aracı kullanılarak, oldukça yüksek geçerliliğe sahip bir şekilde ve amacına uygun ölçme yapılabildiği sonucuna ulaşılmıştır. Bunun yanı sıra öğretim elemanlarının yay tekniklerinin uygulanmasındaki doğru davranışlar konusunda farklı görüş ve uygulamalara sahip olduğu sonucuna da ulaşılmıştır.

Ölçme aracı taşradaki üniversitelerde de işlevini yerine getirmekte ve uygulanagelen yönteme alternatif olarak kullanılabilir bir nitelik taşımaktadır.

Keman Öğretim Elemanlarının, Oluşturulan Ölçme Aracı İle İlgili Görüşlerine İlişkin Sonuçlar

Keman öğretim elemanlarının görüşleri, ölçme aracının; keman performansını ölçmede yeterli olduğu, sınavın işleyişine olumlu katkı sağladığı, daha nesnel ve gerçekçi bir ölçme yapmaya olanak sağladığı, öğrenciye geribildirim verilmesine katkı sağladığı, sınavlarda uygulanmak için yeterince kullanışlı olduğu şeklindedir.

Yüksek oranda geçerli ve güvenilir bulunan ölçme aracının, ölçme aracını uygulayan öğretim elemanları tarafından da daha geçerli ve güvenilir bir ölçmeye olanak sağladığı görüşünü taşıdığı belirlenmiştir.

- Bu araştırmada keman performans ölçümü için oluşturulup geliştirilen ölçme aracı Müzik Eğitimi Anabilim Dalları (MEABD) bireysel keman eğitimi yarıyıl sonu sınavlarında kullanılmalıdır. Bu sayede söz konusu ölçme işleminin daha

nesnel, geçerli, güvenilir, tutarlı ve sistematik hâle getirilebileceği göz önünde bulundurulmalıdır.

- Keman eğitimine ilişkin performans ölçümünde ölçme aracının kullanılmasının, öğretim elemanının kullandığı öğretim yöntem ve tekniklerini gözden geçirmesine olanak sağlaması açısından önemli olduğu, bunun da keman eğitimini olumlu etkileyeceği göz önüne alınmalıdır.
- Ölçme aracının uygulanması sonucunda keman öğretim programında gerekli görülen değişiklikler yapılmalıdır.
- Ölçme aracı, özel yetenek sınavlarının ikinci aşama müziksel çalma boyutunda keman çalgısı ile sınava katılan öğrencilerin performans ölçümünde de kullanılabilir.
- Anadolu Güzel Sanatlar Liseleri keman öğretim programı çözümlenerek performans ölçme aracı bu programa göre yeniden oluşturulabilir ve bu liselerdeki yarıyıl sonu keman sınavlarında da uygulanabilir.
- Oluşturulan ölçme aracı viyola sınavlarında aynen uygulanabilir.
- Viyolonsel ve kontrbas gibi yaylı çalgılara gerekli değişikliklerle uyarlanabilir.
- Diğer bireysel çalgı eğitimi dersleri için de bu performans ölçme aracından yararlanılarak yeni ölçme araçları oluşturulabilir.
- Ölçme aracı, uygulama yapılmayan diğer MEABD'lerde de uygulanıp sonuçlar karşılaştırılabilir.

KAYNAKÇA

- BAYKUL, Yaşar. (2000). **Eğitimde ve Psikolojide Ölçme: Klasik Test Teorisi ve Uygulaması**. Ankara: ÖSYM Yayınları, Cem Web Ofset, 89.
- MEHRENS, William A., LEHMANN, Irvin J. (1991). **Measurement and Evaluation in Education and Psychology**. Fourth Edition, Harcourt Brace Collage Publishers, USA, 8.
- POPHAM, W. James. (1998). **Classroom Assessment What Teachers Need to Know**. London: Second Edition, IOX Assessment Associates, 177.

- SCHLEUTER, Stanley L. (1996). **A Sound Approach to Teaching Instrumentalist**.
New York: Second Edition, Schirmer Books, An Imprint of Simon& Schuster
Macmillan, Prentice Hall International, 176.
- TEKİNDAL, Satılmış. (2002). **Okullarda Ölçme ve Değerlendirme Yönetimleri**.
Kocaeli: Kocaeli Üniversitesi Teknik Eğitim Fakültesi, 103.
- TUFAN, Selmin, ÖZDOĞAN, Cengizhan. (1997). “Piyano Eğitiminin I. Yılında
Ulaşılması Amaçlanan Performansın Ölçme ve Değerlendirilmesi”. Müzik
Eğitimi Sempozyumu. (Yayınlanmamış Bildiri), 4.
- UÇAN, Ali. (1987). *Müzik Eğitiminde Performans Testlerinin Yeri, Önemi ve
Kullanımı*. **Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi**, Cilt:3 (1), 287- 307.

BİREYSEL ÇALGI EĞİTİMİ I-II- III- IV KEMAN DERSİ PERFORMANS ÖLÇME ARACI

YÖNERGE

Keman Performans Ölçme Aracı, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı Müzik Eğitimi Bilim Dalı Doktora Programında yürütülmekte olan **Üniversitelerin Müzik Eğitimi Anabilim/Anasanat Dalları Keman Eğitiminde Düzey Belirleme Amaçlı Performansın Ölçülmesi** isimli doktora tezine ilişkin verilerin bir kısmını toplamak amacıyla hazırlanmıştır.

Ölçme Aracı; **Program Boyutu, Sınav Performansı Boyutu ve Yarıyıl İçi Durum Boyutu** olmak üzere üç ana boyuttan oluşmaktadır.

Ölçme aracının uygulaması, yarıyıl sonu sınavlarında öğrencinin performansı gözlenirken hedef becerilerin derecelendirilerek ölçülmesiyle yapılacaktır. Ölçümler, öğrencinin gösterdiği performans için uygun görülen derecenin altındaki bölüme (x) işareti konularak belirtilecektir. Öğrencinin; **ağırlıklı ölçüm puanlarının** hesaplanması, katsayı değeri ile işaretlenen derecenin çarpımı sonucu, **ağırlıklı toplam puanının** hesaplanması ise ağırlıklı ölçüm puanlarının toplanması sonucunda elde edilecektir.

Ölçme aracının dereceleme ve puanlama boyutuna ait bilgiler aşağıda verilmiştir.

Dereceleme				
1	2	3	4	5
(Çok Düşük)	(Ortanın Altında)	(Orta)	(Ortanın Üstünde)	(Çok İyi)
Ölçme Aracının Alt Boyutlarından Alınabilecek En Yüksek Puanlar				
Programın gereklerine uygunluk.....20p				
Keman çalmaya hazır bulunma.....15p				
Sağ ve sol el tekniği.....10p				
Doğru ve temiz ses üretimi.....10p				
Metrik ve ritmik doğruluk.....5p				
Artikülasyon.....5p				
Bütünlük.....10p				
Ton kalitesi.....5p				
Hız ve gürlük.....5p				
Vibrato.....5p				
Dönem içi performans.....10p				
Toplam.....100p				

NOT:

- 1-Ölçme arcında yer alan “**Dönem İçi Performans**” alt boyutu sadece öğrencinin kendi öğretim elemanı tarafından işaretlenecektir.
- 2-Ölçme aracında yer verilen “Programın Gereklerine Uygunluk” alt boyutundaki; “**programda yer alan gerekleri yerine getirebilme**” hedef becerisi, ait oldukları sınıfın kapsam gerekliliğini yerine getirebilmeyi (nicel bir beceriyi), “**etüt ve eseri özelliklerine uygun seslendirebilme**” hedef becerisi ise seslendirdiği etüt ve eseri gerçek hızında, doğru nüanslarla aslına uygun biçimde seslendirebilmeyi (nitel bir beceriyi) ifade etmektedir.

Öğrencinin Adı Soyadı : Dersin Kodu ve Adı : Sınav Tarihi :				DERECE					Ağırlıklı Ölçüm Puanı
				Çok Düşük	Ortanın Altında	Orta	Ortanın Üstünde	Çok İyi	
Boyut	Alt Boyut	Ölçüt Beceriler (Kriterler)	Katsayı	1	2	3	4	5	Ağırlıklı Ölçüm Puanı
Program Boyutu	Programın Gereklerine Uygunluk	Devam ettiği sınıfın programında yer alan gerekleri yerine getirebilme	2×						
		Etüt ve eseri özelliklerine uygun seslendirebilme	2×						
Sınav Performansı	Teknik Boyut	Keman Çalmaya Hazır Bulunma	Doğru bir duruş sağlayabilme; kemanı ve yayı doğru tutabilme	3×					
		Sağ ve Sol El Tekniği	Yayı simetrik kullanabilme	1×					
			Etüt ve eserde geçen yay tekniklerini doğru ve etkili bir biçimde uygulayabilme (Detache, Legato, Martele, Staccato, Spiccato)	1×					
		Doğru ve Temiz Ses Üretimi	Etüt ve eserde yer alan sesleri doğru seslendirebilme	1×					
			Etüt ve eserde geçen pozisyon geçişlerini doğru gerçekleştirerek, yeni pozisyonda tonda kalarak çalabilme	1×					
		Metrik ve Ritmik Doğruluk	Etüt ve eseri metrik ve ritmik yapısına uygun seslendirebilme	1×					
	Artikülasyon	Etüt ve eseri doğru bir artikülasyonla seslendirebilme	1×						
	Müzikal Boyut	Bütünlük	Etüt ve eseri bir bütünlük içinde seslendirebilme	2×					
		Ton Kalitesi, Müzikal Çizgi, Cümleme ve Stil	Etüt ve eseri güzel ve etkili bir ton ile seslendirebilme	0.5×					
			Etüt ve eserdeki müzikal çizgiyi yakalayabilme; doğru bir cümleme ve ait olduğu dönemin stil özelliklerine uygun seslendirebilme	0.5×					
		Hız ve Gürlük	Etüt ve eseri gerçek hızına yakın bir hızda seslendirebilme	0.5×					
			Etüt ve eserde yer alan nüansları etkili bir biçimde uygulayabilme	0.5×					
Vibrato		Vibratoyu doğru ve etkili bir biçimde gerçekleştirebilme	1×						
Yarıyıl İçi Durum Boyutu	Dönem İçi Performans	Dönem boyunca keman dersine gerekli ilgiyi göstererek titiz davranabilme, verilen ödevleri çalışılarak zamanında ve doğru seslendirebilme	2×						
Ağırlıklı Toplam Puan									

BİREYSEL ÇALGI EĞİTİMİ I –II- III- IV (KEMAN) DERSİ PERFORMANS ÖLÇME ARACI

Not: Öğrencinin; *ağırlıklı ölçüm puanlarının* hesaplanması, katsayı değeri ile işaretlenen derecenin çarpımı sonucu, *ağırlıklı toplam puanının* hesaplanması ise *ağırlıklı ölçüm puanlarının toplanması* sonucunda elde edilecektir

Öğretim Elemanı
Ad Soyad

BİREYSEL ÇALGI EĞİTİMİ I –II- III- IV KEMAN DERSİ PERFORMANS ÖLÇME ARACI

YÖNERGE

Keman Performans Ölçme Aracı, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı Müzik Eğitimi Bilim Dalı Doktora Programında yürütülmekte olan **Üniversitelerin Müzik Eğitimi Anabilim/Anasanat Dalları Keman Eğitiminde Düzey Belirleme Amaçlı Performansın Ölçülmesi** isimli doktora tezine ilişkin verilerin bir kısmını toplamak amacıyla hazırlanmıştır.

Ölçme Aracı; **Program Boyutu, Sınav Performansı Boyutu ve Yarıyıl İçi Durum Boyutu** olmak üzere üç ana boyuttan oluşmaktadır.

Ölçme aracının uygulaması, yarıyıl sonu sınavlarında öğrencinin performansı gözlenirken hedef becerilerin derecelendirilerek ölçülmesiyle yapılacaktır. Ölçümler, öğrencinin gösterdiği performans için uygun görülen derecenin altındaki bölüme (x) işareti konularak belirtilecektir. Öğrencinin; *ağırlıklı ölçüm puanlarının* hesaplanması, katsayı değeri ile işaretlenen derecenin çarpımı sonucu, *ağırlıklı toplam puanının* hesaplanması ise ağırlıklı ölçüm puanlarının toplanması sonucunda elde edilecektir.

Ölçme aracının dereceleme ve puanlama boyutuna ait bilgiler aşağıda verilmiştir.

Dereceleme				
1	2	3	4	5
(Çok Düşük)	(Ortanın Altında)	(Orta)	(Ortanın Üstünde)	(Çok İyi)
Ölçme Aracının Alt Boyutlarından Alınabilecek En Yüksek Puanlar				
Programın gereklerine uygunluk.....				20p
Keman çalmaya hazır bulunma.....				5p
Sağ ve sol el tekniği.....				10p
Doğru ve temiz ses üretimi.....				20p
Metrik ve ritmik doğruluk.....				5p
Artikülasyon.....				5p
Bütünlük.....				10p
Ton kalitesi.....				5p
Hız ve gürlük.....				5p
Vibrato.....				5p
Dönem içi performans.....				10p
Toplam.....				100p

NOT:

1-* Ölçme aracı yer alan “**Dönem İçi Performans**” alt boyutu sadece öğrencinin kendi öğretim elemanı tarafından işaretlenecektir.

2-* Ölçme aracı yer verilen “Programın Gereklerine Uygunluk” alt boyutundaki; “**programda yer alan gerekleri yerine getirebilme**” hedef becerisi, ait oldukları sınıfın kapsam gerekliliğini yerine getirebilmeyi (nicel bir beceriyi), “**etüt ve eseri özelliklerine uygun seslendirebilme**” hedef becerisi ise seslendirdiği etüt ve eseri gerçek hızında, doğru nüanslarla aslına uygun biçimde seslendirebilmeyi (nitel bir beceriyi) ifade etmektedir.

**BİREYSEL ÇALGI EĞİTİMİ V- VI (KEMAN) DERSİ
PERFORMANS ÖLÇME ARACI**

Öğrencinin Adı Soyadı : Dersin Kodu ve Adı : Sınav Tarihi :				DERECE					Ağırlıklı Ölçüm Puanı
				Çok Düşük	Ortanın Altında	Orta	Ortanın Üstünde	Çok İyi	
Boyut	Alt Boyut	Ölçüt Beceriler (Kriterler)	Katsayı	1	2	3	4	5	
Program Boyutu	Programın Gereklere Uygunluk	Devam ettiği sınıfta programında yer alan gerekleri yerine getirebilme	2×						
		Etüt ve eseri özelliklerine uygun seslendirebilme	2×						
Sınav Performansı	Teknik Boyut	Keman Çalmaya Hazır Bulunma	Doğru bir duruş sağlayabilme; kemanı ve yayı doğru tutabilme	3×					
		Sağ ve Sol El Tekniği	Yayı simetrik kullanabilme	1×					
			Etüt ve eserde geçen yay tekniklerini doğru ve etkili bir biçimde uygulayabilme (Detache, Legato, Martele, Staccato, Spiccato)	1×					
		Doğru ve Temiz Ses Üretimi	Etüt ve eserde yer alan sesleri doğru seslendirebilme	1×					
			Etüt ve eserde geçen pozisyon geçişlerini doğru gerçekleştirerek, yeni pozisyonda tonda kalarak çalabilme	1×					
		Metrik ve Ritmik Doğruluk	Etüt ve eseri metrik ve ritmik yapısına uygun seslendirebilme	1×					
	Artikülasyon	Etüt ve eseri doğru bir artikülasyonla seslendirebilme	1×						
	Müzikal Boyut	Bütünlük	Etüt ve eseri bir bütünlük içinde seslendirebilme	2×					
		Ton Kalitesi, Müzikal Çizgi, Cümleme ve Stil	Etüt ve eseri güzel ve etkili bir ton ile seslendirebilme	0.5×					
			Etüt ve eserdeki müzikal çizgiyi yakalayabilme; doğru bir cümleme ve ait olduğu dönemin stil özelliklerine uygun seslendirebilme	0.5×					
		Hız ve Gürlük	Etüt ve eseri gerçek hızına yakın bir hızda seslendirebilme	0.5×					
			Etüt ve eserde yer alan nüansları etkili bir biçimde uygulayabilme	0.5×					
Vibrato	Vibratoyu doğru ve etkili bir biçimde gerçekleştirebilme	1×							
Yarıyıl İçi Durum Boyutu	Dönem İçi Performans	Dönem boyunca keman dersine gerekli ilgiyi göstererek titiz davranabilme, verilen ödevleri çalışarak zamanında ve doğru seslendirebilme	2×						
Ağırlıklı Toplam Puan									

Not: Öğrencinin; *ağırlıklı ölçüm puanlarının* hesaplanması, katsayı değeri ile işaretlenen derecenin çarpımı sonucu, *ağırlıklı toplam puanının* hesaplanması ise *ağırlıklı ölçüm puanlarının toplanması* sonucunda elde edilecektir.

Öğretim Elemanı
Ad Soyad

**BİREYSEL ÇALGI EĞİTİMİ VII- VII
KEMAN DERSİ PERFORMANS ÖLÇME ARACI**

YÖNERGE

Keman Performans Ölçme Aracı, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı Müzik Eğitimi Bilim Dalı Doktora Programında yürütülmekte olan **Üniversitelerin Müzik Eğitimi Anabilim/Anasanat Dalları Keman Eğitiminde Düzey Belirleme Amaçlı Performansın Ölçülmesi** isimli doktora tezine ilişkin verilerin bir kısmını toplamak amacıyla hazırlanmıştır.

Ölçme Aracı; **Program Boyutu, Sınav Performansı Boyutu ve Yarıyıl İçi Durum Boyutu** olmak üzere üç ana boyuttan oluşmaktadır.

Ölçme aracının uygulaması, yarıyıl sonu sınavlarında öğrencinin performansı gözlenirken hedef becerilerin derecelendirilerek ölçülmesiyle yapılacaktır. Ölçümler, öğrencinin gösterdiği performans için uygun görülen derecenin altındaki bölüme (x) işareti konularak belirtilecektir. Öğrencinin; **ağırlıklı ölçüm puanlarının** hesaplanması, katsayı değeri ile işaretlenen derecenin çarpımı sonucu, **ağırlıklı toplam puanının** hesaplanması ise ağırlıklı ölçüm puanlarının toplanması sonucunda elde edilecektir.

Ölçme aracının dereceleme ve puanlama boyutuna ait bilgiler aşağıda verilmiştir.

Dereceleme				
1	2	3	4	5
(Çok Düşük)	(Ortanın Altında)	(Orta)	(Ortanın Üstünde)	(Çok İyi)
Ölçme Aracının Alt Boyutlarından Alınabilecek En Yüksek Puanlar				
Programın gereklerine uygunluk.....20p				
Keman çalmaya hazır bulunma.....5p				
Sağ ve sol el tekniği.....10p				
Doğru ve temiz ses üretimi.....15p				
Metrik ve ritmik doğruluk.....5p				
Artikülasyon.....5p				
Bütünlük.....10p				
Ton kalitesi.....10p				
Hız ve gürlük.....5p				
Vibrato.....5p				
Dönem içi performans.....10p				
Toplam.....100p				

NOT:

1- * Ölçme arcında yer alan “**Dönem İçi Performans**” alt boyutu sadece öğrencinin kendi öğretim elemanı tarafından işaretlenecektir.

2- * Ölçme aracında yer verilen “Programın Gereklerine Uygunluk” alt boyutundaki; “**programda yer alan gerekleri yerine getirebilme**” hedef becerisi, ait oldukları sınıfın kapsam gerekliliğini yerine getirebilmeyi (nicel bir beceriyi), “**etüt ve eseri özelliklerine uygun seslendirebilme**” hedef becerisi ise seslendirdiği etüt ve eseri gerçek hızında, doğru nüanslarla aslına uygun biçimde seslendirebilmeyi (nitel bir beceriyi) ifade etmektedir.

**BİREYSEL ÇALGI EĞİTİMİ VII- VIII (KEMAN) DERSİ
PERFORMANS ÖLÇME ARACI**

				DERECE					Ağırlıklı Ölçüm Puanı
				Çok Düşük	Ortanın Altında	Orta	Ortanın Üstünde	Çok İyi	
Boyut	Alt Boyut	Ölçüt Beceriler (Kriterler)	Katsayı	1	2	3	4	5	
Program Boyutu	Programın Gereklerine Uygunluk	Devam ettiği sınıfın programında yer alan gerekleri yerine getirebilme	2×				X		8
		Etüt ve eseri özelliklerine uygun seslendirebilme	2×					X	10
Sınav Performansı	Teknik Boyut	Keman Çalmaya Hazır Bulunma	Doğru bir duruş sağlayabilme; kemanı ve yayı doğru tutabilme	1×				X	5
		Sağ ve Sol El Tekniği	Yayı simetrik kullanabilme	1×			X		4
			Etüt ve eserde geçen yay tekniklerini doğru ve etkili bir biçimde uygulayabilme (Detache, Legato, Martele, Staccato, Spiccato)	1×			X		3
		Doğru ve Temiz Ses Üretimi	Etüt ve eserde yer alan sesleri doğru seslendirebilme	1×				X	5
			Etüt ve eserde geçen pozisyon geçişlerini doğru gerçekleştirerek, yeni pozisyonda tonda kalarak çalabilme	2×			X		8
		Metrik ve Ritmik Doğruluk	Etüt ve eseri metrik ve ritmik yapısına uygun seslendirebilme	1×		X			3
	Artikülasyon	Etüt ve eseri doğru bir artikülasyonla seslendirebilme	1×		X			2	
	Müzikal Boyut	Bütünlük	Etüt ve eseri bir bütünlük içinde seslendirebilme	2×			X		6
		Ton Kalitesi, Müzikal Çizgi, Cümleme ve Stil	Etüt ve eseri güzel ve etkili bir ton ile seslendirebilme	1×				X	5
			Etüt ve eserdeki müzikal çizgiyi yakalayabilme; doğru bir cümleme ve ait olduğu dönemin stil özelliklerine uygun seslendirebilme	1×			X		4
		Hız ve Gürlük	Etüt ve eseri gerçek hızına yakın bir hızda seslendirebilme	0.5×			X		1,5
			Etüt ve eserde yer alan nüansları etkili bir biçimde uygulayabilme	0.5×			X		1,5
Vibrato		Vibratoyu doğru ve etkili bir biçimde gerçekleştirebilme	1×	X				1	
Yıl İçi Durum Boyutu	Dönem İçi Performans	Dönem boyunca keman dersine gerekli ilgiyi göstererek titiz davranabilme, verilen ödevleri çalışarak zamanında ve doğru seslendirebilme	2×				X	8	
Ağırlıklı Toplam Puan									75

Not: Öğrencinin; *ağırlıklı ölçüm puanlarının* hesaplanması, katsayı değeri ile işaretlenen derecenin çarpımı sonucu, *ağırlıklı toplam puanının* hesaplanması ise *ağırlıklı ölçüm puanlarının toplanması* sonucunda elde edilecektir.

Öğretim Elemanı
Ad Soyad